

# Caminant cap al canvi de mirada. CEIP Rodamilans

Miquela Barceló Alzamora  
Maria Rosa Capó Tous

## D'ON SORGEIX LA NECESSITAT DE CANVI

Com atendre la diversitat i preparar els alumnes per ser éssers competents en aquesta societat tan diversa, canviant i plural? La necessitat de donar resposta a aquesta pregunta és l'eix que ens mou a fer un canvi de mirada cap als infants i les seves necessitats dins i fora de l'aula.

D'aquí la importància de veure els infants com a persones úniques, sensibles, especials, amb una història i situació familiar diferent darrere cada un d'ells. Per això és molt important que com a mestres acompanyem, entenguem i recolzem als nostres alumnes, i recuperar el valor de la paraula, la comunicació, l'escolta activa, l'empatia i la lliure expressió de sentiments i emocions.

També és molt important respectar els diferents moments evolutius a nivell cognitiu, motriu, emocional i sensorial de cada un dels alumnes, i potenciar les habilitats i competències per ajudar-los a créixer de manera holística.

## COM L'INICIAM...

El traspàs a les aules d'aquesta concepció i aquest canvi de mirada no és fàcil, necessita d'un procés lent i progressiu. Un dels aspectes que té a veure amb aquest canvi dins el nostre centre és que fa cinc anys es va fer un canvi d'edifici de l'escola on feim feina. Es va fer una escola nova, amb una ubicació i disseny diferent a l'anterior, i unes característiques que varen millorar alguns aspectes.





Tenint en compte que aquest centre portava una trajectòria consolidada en el funcionament de l'hort ecològic escolar i formava part des de feia alguns anys del pla ecoambiental, es va tenir cura en el disseny i millora de l'espai del centre on s'ubicaria l'hort i el corrallet d'animals, creant un espai enmig del centre, envoltat de les aules. On es posava a l'abast dels alumnes i els mestres tota una sèrie de recursos naturals i animals, (arbres fruiters, plantes aromàtiques, galliner, colomer, conilleres, peixera, bosc mediterrani, hort ecològic...). Uns recursos que esdevindrien dins i fora de les aules una font de coneixements, experimentació i espai de vivències per treballar els continguts del currículum.

També ha estat fonamental la participació a una formació oferida per part de la Conselleria d'Educació anomenada "De la terra al currículum", la qual ens ha proporcionat una visió que encaixa amb les nostres ganes de canvi de mirada. Ens ha permès gaudir també d'una formació complementària al centre que ens ha ajudat a acompanyar aquest camí, i ens ha donat el plaer de poder compartir amb altres centres diferents experiències i coneixements que ens acompanyen, ajuden a canviar i ens animen a continuar.



Actualment, s'ha aprovat al claustre un projecte d'innovació per a millorar aquest camí del canvi. El projecte i la formació s'ha centrat en el treball cooperatiu; aquest fet encara ens ha animat i ajudat molt més a seguir innovant, ja que l'intercanvi d'experiències entre els companys del centre ens ajuda a enriquir molt la nostra tasca dins les aules.

Aquest conjunt de circumstàncies sumat a una llarga trajectòria dels petits canvis metodològics, han estat el que ens ha impulsat cap al canvi. També ha estat molt important el recolzament i col·laboració de les famílies, les cares d'alegria i la il·lusió dels infants per aprendre dins i fora de l'aula.

### COM EMPRENEM EL CANVI DINS L'AULA

No és senzill el traspàs d'aquesta nova concepció dins el dia a dia de les aules. Destacam la importància de centrarnos en potenciar les capacitats i habilitats de cada infant, en lloc de cercar les mancances, dificultats i/o deficiències i així poder evolucionar com a grup i com a individus, tant els alumnes com nosaltres com a mestres passant de la **integració a la inclusió**.

Quins canvis hem fet dins les aules per començar a tenir aquest canvi d'una mirada integral a una holística?

- Reduir els espais i els intervals de temps per seure a taula i cadira dins les aules i ampliar els espais i el temps de moviment.

- Substituir les feines i tasques en material imprès (fotocòpies i llibres) mitjançant les quals es treballaven els continguts, per experiències, vivències, emocions, moviments, paraules... i després arribar al paper en el moment més adient.
- Canviar les classes magistrals, per rotllanes on qüestionar, parlar, intercanviar, dialogar, cercar, observar... i arribar sempre que sigui possible a un consens.
- Des dels tres anys començar a fer feina amb moltes activitats de cohesió de grup per establir vincles i treballar de manera cooperativa, anant aprenent uns dels altres, i fer ús de les nostres habilitats per compartir coneixements.
- Diversificar els espais d'aprenentatge. No limitar l'aula, com l'únic espai on aprendre. Optimitzar tots els recursos dins i fora del centre que puguin ser un espai adient per a aprendre en determinats moments (hort, espais del poble, comerços, galeries d'art...).
- Tenir en compte els recursos humans propers com a font de transmissió de coneixements i d'experiències, (pares, padrins, artistes locals, amics, familiars...). Obrir la porta del centre a qualsevol persona que ens pugui aportar un nou coneixement, experiència o vivència.
- Oferir als infants activitats obertes, significatives i el màxim de manipulatives possibles, de tal manera que permetin arribar als diferents nivells emocionals, cognitius i de maduració dins la diversitat que tenim al centre, perquè cada un en pugui fer un aprenentatge adaptat al seu nivell.
- Fomentar que esdevinguin els aprenentatges cooperatius entre iguals, i propiciar que tots els alumnes facin alguna aportació en cada procés d'aprenentatge.
- Substituir progressivament jocs i materials de plàstic per materials de fusta. I anar introduint els elements naturals dins les aules, no només com a material per a la manipulació, sinó també com a recurs educatiu, font d'aprenentatge i d'investigació.

#### PER ACABAR...

La nostra tasca necessita d'una constant reflexió per a millorar i anar avançant. I ens qüestionam tantes coses importants!...

Per què hi ha tant de fracàs i abandó escolar?

Per què els infants s'avorreixen tant a les aules?

Per què els infants només van a l'escola per treure un títol i una nota, moltes de

vegades per complir amb les expectatives dels pares, i no motivats i amb ganes d'aprendre coses útils?

Els infants de la societat actual són uns consentits que tenen més del que necessiten i no hi ha res que els motivi? O és que, tal vegada i només tal vegada, l'enfocament del sistema educatiu actual hi té molt a veure?

Hem pensat si realment ens interessa formar persones autònomes, independents, amb capacitat per reflexionar, pensar, argumentar, ser crítiques amb el que passa al seu voltant? O, realment, temem les seves opinions i crítiques, ja que ens sentim atacats i pensam que ja no ens tenen respecte?

La clau està en donar resposta o en formular bones preguntes?

Som els mestres els qui tenim la raó sempre o també ens equivocam i ens costa haver-ho de reconèixer davant els alumnes?

Aquestes i moltes altres preguntes les deixam enlaire per a la reflexió...

Tal vegada, i només tal vegada, si trobam unes respostes sinceres i de cor, deixant la ment a un costat, a aquestes preguntes i a moltes d'altres, podrem evolucionar cap a un canvi de mirada de l'educació i la societat, adequant-nos a les característiques dels infants i la futura societat. ■

